

SOSIAALIPALVELUJEN OMAVALVONTASUUNNITELMA

SISÄLTÖ

SOSIAALIPALVELUJEN OMAVALVONTASUUNNITELMA	0
1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT	1
2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN.....	2
3 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET	3
4 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO.....	4
5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET	7
6. PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA	11
7 ASIAKASTURVALLISUUS	16
8 ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN	19
9 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA.....	21

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Nimi Annalan Kasvurengas Oy

Y-tunnus 1782213-1

Päijät-Hämeen hyvinvointialue

litti

Kujansuuntien yksikkö

Kujansuuntie 42

47400 Kausala

Palvelumuoto:

Lastensuojelun sijaishuolto, 7 asiakaspaikkaa

Esihenkilö Kirsi Mäkipää, johtaja

Puhelin 040 842 2560

Sähköposti kirsi.makipaa@annalankasvurengas.fi

Vastuuhenkilö Nina Silventoinen

Puhelin 040 842 2314

Sähköposti nina.silventoinen@annalankasvurengas.fi

Yksityisten palveluntuottajan lupatiedot

Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisaikajankohta *2.10.2002 ja muutoslupa on myönnetty 22.4.2009*

Palvelu, johon lupa on myönnetty Ympärivuorokautinen laitoshoido

2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Omavalvonnan suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt

Omavalvontasuunnitelman ovat laatineet Kirsi Mäkipää yhdessä hoito- ja kasvatustaava Nina Silventoisen kanssa. Työntekijöiden kanssa käydään suunnitelman sisältöä läpi ja kerran vuodessa yrityksen kehittämispäivässä suunnitelma päivitetään yhdessä työntekijöiden kanssa. Vuoden 2023 kehittämispäivä pidettiin 19.5. ja omavalvontasuunnitelmalle oli varattu oma aika. Omavalvontasuunnitelmaan tutustuminen on myös osa uuden työntekijän perehdytystä.

Kuka vastaa omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta (nimi ja yhteystiedot)

Kirsi Mäkipää puh: 040 8422 560 sekä Nina Silventoinen puh: 040 8422 314

Omavalvontasuunnitelman seuranta

Suunnitelmaa täydennetään tarpeen mukaan ja kerran vuodessa suunnitelma päivitetään yhdessä työntekijöiden kanssa. Kun suunnitelmaan tehdään päivityksiä, asiasta tiedotetaan työntekijöitä. Yrityksessä on käytössä myös kuittausmenetelmä, jolla varmistetaan, että jokainen työntekijä on tutustunut suunnitelmaan.

Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Omavalvontasuunnitelma erillisessä kansiossa ja se löytyy olohuoneen lipaston päällä.

Päivitetty pvm. 31.5.2024

3 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Toiminta-ajatus

Annalan Kasvurengas Oy:n toiminta-ajatuksena on tuottaa lastensuojelun laitoshoidon niin avohuollon tukitoimin kuin huostaanotetuille lapsille ja nuorille. Toimintamme tavoitteena on tarjota kodinomaista, säännönmukaista ja laadukasta lastensuojelunpalvelua. Pyrimme siihen, että toimintamme on kaikilta osin avointa, suunnitelmallista sekä tavoitteellista perustuen lapsen ja hänen läheistensä yksilöllisiin tarpeisiin.

Yrityksen tärkeinä arvoina pidämme yksilöllisyyttä, luottamusta, osallisuutta, oikeudenmukaisuutta sekä perhekeskeisyyttä. Rajat ja rakkaus ovat itsestäänselvyyksiä työssä.

Työskentelymme perustuu omaohjaajatyöskentelyyn, joka mahdollistaa luottamuksellisen ihmissuhteen kehittymisen ja yksilöllisten voimavarojen huomioimisen. Omaohjaaja on lapsen rinnalla kulkeva luotettava, ymmärtävä ja reilu aikuinen, joka pysyy lapsen rinnalla niin hyvinä kuin huonoinakin päivinä. Omaohjaaja pitää yhteyttä yhteistyötahojen kanssa lapsen kokonaisvaltaisen huolenpidon takaamiseksi.

Yhteistyötä perheiden kanssa pyrimme tekemään yksilöllisesti ja suunnitelmallisesti sekä lapsen edun mukaisesti. Perheiden kanssa tehtävä yhteistyö tukee lapsen sijoituksen tavoitteiden onnistumista ja tarjoaa mahdollisuuden elämäntarinan eheytymiseen ja edesauttaa onnistunutta kotiutumista tai itsenäistä pärjäämistä. Työmme päämääränä on edesauttaa lasta kehittymään onnelliseksi, eheäksi ja vastuuntuntoiseksi yksilöksi sekä selviämään niin omassa elämässään kuin ympäröivässä yhteiskunnassa.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Kujansuuntiella jokainen lapsi saa olla omanlainen ja häntä kunnioitetaan ja hänet hyväksytään juuri sellaisena kuin hän on. Kujansuun yksikössä myös lapsia tuetaan ja ohjataan hyväksymään toisten ihmisten erilaisuus sekä erityisyys.

Meillä halutaan ajatella, että ”kaikki tapahtuu suhteessa” ja pidämme tärkeänä arvona olla lapselle turvallinen ja luotettava aikuinen ja tavoitteena on saada luotua lapsen vastavuoroinen vuorovaikutussuhde.

Lasten osallisuus on meille tärkeä asia ja lasta pyritään kuuntelemaan niin yksikön arkisissa asioissa kuin huomioimaan lapsen mielipide häntä itseään koskevissa asioissa. Esimerkkejä arkisista keinoista saada lapsen oma ääni kuuluviin ovat mm. toteuttaa ruokalistassa lasten toiveita tai lapsen mahdollisuus valita itse mieleinen oman huoneen siivouspäivä. Lasta kuunnellaan myös esimerkiksi silloin, kun lapsella on erityisiä toiveita kotiharjoittelujaksojen suhteen.

Kujansuuntien toimintaperiaatteena on pyrkiä olemaan mahdollisimman oikeudenmukaisia niin lapsia kuin työntekijöitä kohtaan. Tavoitteena on, että kaikki asiat ovat helposti perusteltavia ja ymmärrettäviä. Joillakin lapsilla on omia yksilöllisiä tarpeita ja lapsia ohjataankin opettelemaan myös huomioimaan tämä näkökulma, ettei kaikki asiat joka päivä voi toteutua tasapuolisesti tai samalla tavalla joka päivä.

Perhekeskeisyydellä tarkoitamme, että haluamme nähdä lapsen vanhemman tärkeänä osana työtämme. Ajattelemme, että oma vanhempi on lapsen asioiden paras asiantuntija ja pyrimme työskentelemään siten, että vanhemmat osallistuvat lapsen elämään ja lasta koskeviin päätöksiin niin paljon kuin se kunkin kohdalla mahdollista, mutta huomioimaan myös yhteistyön koko perheen näkökulmasta sekä lapsen etu huomioiden.

4 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO

RISKIENHALLINTA

Riskien tunnistaminen

Riskien selvittämisessä on käytetty mm. Työturvallisuustutkaa (TTK), joka on sähköinen sovellus riskien tunnistamiseen työpaikalla. Kysely on sähköinen ja työntekijät vastaavat siihen nimettömästi ja ohjelma kokoaa vastausten mukaan analyysin. Tämän jälkeen

tulokset käydään läpi yhdessä työntekijöiden kanssa ja esiin nousseisiin riskeihin laaditaan yhdessä toimintaohjeet.

Työntekijät tuovat havaitsemiaan epäkohtia esiin kertomalla niistä esihenkilöille tai viestittämällä asiasta viestintäkanavassa.

Vastuu riskienhallinnassa saadun tiedon hyödyntämisestä kehittämisessä on toiminnasta vastaavalla taholla, mutta työntekijöiden tulee ilmoittaa havaituista riskeistä johdolle.

Lapset voivat tuoda esiin epäkohdat kertomalla niistä työntekijälle, omaohjaajalle tai johtajalle ja lasta myös kannustetaan siihen, että he voivat rohkeasti ja turvallisesti kertoa eriävät mielipiteensä asioista. Lasta kannustetaan osallistumaan niin päivittäiseen kirjaamiseen ja erityisesti kuukausikoosteen laatimiseen ja myös tässä yhteydessä lapsella mahdollisuus ilmaista omat mielipiteensä asioista. Lapset tapaavat asioistaan vastaavaa sosiaalityöntekijää, jolle heillä on mahdollisuus kertoa epäkohdista ja lapsilla on työntekijänsä yhteystiedot. Alempaa löytyy myös sosiaaliasiavastaavan (entinen sosiaaliasiamies) yhteystiedot. Tiedot laitettu myös Hyvän kohtelun suunnitelmaan, mikä on lasten nähtävillä koko ajan.

Palveluntuottajan ja henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023) 29§

Palveluntuottajan on ilmoitettava välittömästi salassapitosäännösten estämättä palvelunjärjestäjälle ja valvontaviranomaiselle palveluntuottajan omassa tai tämän alihankkijan toiminnassa ilmenneet asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita palveluntuottaja ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan omavalvonnallisoin toimin.

Palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai alihankkijana toimivan henkilön on ilmoitettava viipymättä salassapitosäännösten estämättä palveluyksikön vastuuhenkilölle tai muulle toiminnan valvonnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden.

Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta palvelunjärjestäjälle tai palveluntuottajalle. Palvelunjärjestäjän, palveluntuottajan ja vastuuhenkilön on ryhdyttävä toimenpiteisiin epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan taikka muun lainvastaisuuden korjaamiseksi. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta salassapitosäännösten estämättä valvontaviranomaiselle, jos epäkohta tai ilmeisen epäkohdan uhkaa taikka muuta lainvastaisuutta ei korjata viivytyksettä. Valvontaviranomainen voi päättää toimenpiteistä siten kuin 38 §:ssä säädetään tai antaa 39 §:ssä säädetyn määräyksen epäkohdan poistamiseksi.

Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia tehdyn ilmoituksen seurauksena. Palveluntuottajan tai vastuuhenkilön menettelyä on pidettävä kiellettyinä vastatoimena, jos henkilön työ- tai virkasuhteen ehtoja heikennetään, palvelusuhde päätetään, hänet lomautetaan, häntä muutoin kohdellaan epäedullisesti tai häneen kohdistetaan muita kielteisiä seurauksia sen vuoksi, että hän on tehnyt 2-4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tai osallistunut ilmoittamansa asian selvittämiseen. Kiellettyä on myös estää tai yrittää estää henkilöä tekemästä 2-4 momentin mukaista ilmoitusta.

Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsitteleminen

Haitta- ja läheltä piti- tilanteet kirjataan niitä varten tehtyihin lomakkeisiin. Yrityksellä on lomake sekä itse tilanteen kuvausta varten ja lomake, josta käy ilmi, miten asia on käsitelty. Asiasta tiedotetaan henkilökuntaa henkilökunnan viestikanavassa ja tarvittaessa asiaan palataan vielä henkilökuntapalaverissa. Lääkehoitoon liittyvissä tilanteissa käytämme siihen tarkoitettua lomaketta.

Korjaavat toimenpiteet

Haittatapahtuma kirjataan siihen tarkoitettuun lomakkeeseen ja ensin se käsitellään asianosaisten kesken. Asian käsittely kirjataan omalle lomakkeelle. Mikäli asia on hyvä käydä läpi koko työyhteisön kesken, se käsitellään henkilöstöpalaverissa.

Jos haittatapahtuma tai jokin epäkohta vaatii korjaavia toimenpiteitä, ne tehdään ja niistä tiedotetaan henkilökuntaa ja toimenpide (esim. muuttuneet ohjeet) kirjataan kaikkiin asiakirjoihin, joihin asia liittyy.

Työntekijöille asiasta tiedotetaan henkilökunnan yhteisen viestintäkanavan kautta ja asia käsitellään myös henkilöstöpalaverissa. Asiasta tiedotetaan tarvittaessa myös lapsen vanhempia sekä lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää.

5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

Silloin kun annetaan sosiaalihuollon palveluja, on otettava huomioon lapsen etu, toivomukset, mielipide sekä yksilölliset tarpeet. Huomioon tulee ottaa myös lapsen äidinkieli sekä kulttuuritausta. Asiakkaalla on oikeus osallistua palvelujensa suunnitteluun sekä niiden toteuttamiseen. Sijaishuoltopaikan on omalta osaltaan mahdollistettava lapsen osallistumisoikeus.

Lapsen tai nuoren ensimmäinen hoito- ja kasvatussuunnitelma laaditaan sijoituksen alkuvaiheessa ensimmäisen asiakassuunnitelman neuvottelun jälkeen. Tämän jälkeen suunnitelma päivitetään vähintään kahdesti vuodessa, tarvittaessa useammin ja aina asiakassuunnitelman neuvottelun jälkeen.

Tavoitteena on, että omaohjaaja laatii suunnitelman yhdessä lapsen ja vanhemman kanssa. Mikäli tämä ei ole mahdollista, omaohjaaja ja lapsi aloittavat suunnitelman teon ja omaohjaaja pyytää lapsen vanhempia täydentämään suunnitelmaa. Suunnitelmaan pyydetään myös lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän toiveet.

Lapsen/nuoren hoito- ja kasvatussuunnitelmaa käsitellään henkilöstöpalavereissa ja koko työryhmä on omaohjaajan apuna suunnitelman sisällön sekä tavoitteiden toteuttamisessa. Omaohjaajan tehtävänä on arvioida suunnitelmassa olevien tavoitteiden ja keinojen, jotka edistävät niihin pääsemistä ja tuoda näitä asioita koko työryhmän pohdittavaksi. Hoito- ja kasvatussuunnitelman sisältöä tulee myös avata ja arvioida suhteessa kuukausittain tehtävään koosteeseen.

Hoito- ja kasvatusvastaavan vastuulla on huolehtia, että suunnitelmat tehdään, päivitetään ja niiden sisältöä tarkastellaan ja arvioidaan säännöllisesti.

Asiakkaan kohtelu

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja hyvään kohteluun ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava kunnioittaen hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään.

Itsemääräämisoikeuden varmistaminen

Suomen perustuslaissa turvattuja perusoikeuksia ovat mm. oikeus elämään, henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen, liikkumisvapaus sekä yksityiselämän suoja, uskonnonvapaus sekä oikeus omaan kieleen ja kulttuuriin (Perustuslaki 731/1999).

Joissakin tilanteissa näitä perusoikeuksia voidaan ja joskus joudutaankin rajoittamaan. Rajoitusten tulee aina perustua lakiin ja niiden on oltava tarkkarajaisia ja riittävän täsmällisesti määriteltyjä. Rajoitustoimenpiteen käyttämiseen tulee olla painava syy ja niiden perustelujen tulee olla perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttäviä. Rajoitustoimenpiteiden tulee olla välttämättömiä tavoitteiden saavuttamiseksi ja laajuudeltaan oikeassa suhteessa rajoituksen taustalla olevan intressin painoarvoon.

Kujansuuntiella rajoitustoimenpiteitä käsitellään mm. keskustelemalla näistä asioista lasten kanssa ja lisätietoa mahdollisista rajoitustoimenpiteiden käytöstä löydät hyvän kohtelun suunnitelmasta.

Yksi rajoitustoimenpiteiden käyttöä ehkäisevä menetelmä on yhdessä lasten kanssa laadittu suunnitelma hyvästä hoidosta ja kohtelusta. Kun asioista puhutaan, neuvotellaan ja sovitaan yhdessä, niihin on jokaisen osapuolen helpompi sitoutua.

Kujansuuntiella rajoitustoimenpiteitä pyritään ehkäisemään suunnittelemalla yksikön toiminta siten, että se mahdollistaa vähäiset rajoitustoimenpiteen. Tärkeimpänä keinona ennaltaehkäisynä halutaan nähdä lapsen/nuoren ja aikuisen hyvä ja luottamuksellinen suhde. Lapsen ja nuoreen pyritään luomaan vastavuoroinen suhde, jossa on tilaa neuvotella ja sopia eri asioista. Toisena keinona nähdään, että kun yksikön arki ja arjen struktuuri on ennakoitavaa ja johdonmukaista, lapsen on siellä helpompi olla, elää ja asua.

Kujansuussa työn tavoitteena on tarjota lapselle mahdollisuuksia saada korjaavia ja korvaavia kokemuksia eri tilanteissa. Välillä on tilanteita, jolloin työntekijä katsoo rajoittamisen sijasta parhaimmaksi osoittaa lapselle ymmärtämistä ja lohduttamista.

Asiakkaan asiallinen kohtelu

Annalassa lapsia pyritään kohtelevaan hyvin, toista kunnioittavasti ja arvostavasti sekä oikeudenmukaisuuden periaatetta noudattaen. Lapsille korostetaan, että Kujansuuntien kaikilla tulee olla turvallinen ja hyvä olla.

Lapsi voi kokea tulleen huonosti kohdelluksi joko toisten lasten tai työntekijöiden osalta. Silloin kun lapsi kokee tulleen loukatuksi tai kiusatuksi toisten lasten osalta, työntekijät puuttuvat tilanteeseen ja käymällä keskustelua eri osapuolten kanssa. Koulussa tästä vastaa opettaja tarvittaessa yksikön henkilökunta apunaan.

Mikäli työnantajan tai hänen edustamansa esimiehen tietoon tulee tilanne, jossa lasta on kohdeltu epäasiallisesti työntekijän toimesta, asia selvitetään välittömästi sekä lapsen että kyseisen työntekijän kanssa. Asiasta ilmoitetaan lapsen huoltajille sekä lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle. Johtajan sekä lähiesimiesten vastuulla on arvioida, johtaako tilanne joihinkin jatkotoimenpiteisiin.

Lapsella tai hänen huoltajallaan on oikeus tehdä muistutus kokemastaan epäasiallisesta kohtelusta. Muistutuksen voi tehdä:

Kirsi Mäkipää, kirsi.makipaa@annalankasvurengas.fi

Nina Silventoinen, nina.silventoinen@annalankasvurengas.fi

Lastensuojelun sijaishuollon epäkohtailmoitukset ja muistutukset:

kirjaamo@paijatha.fi

Etelä-Suomen aluehallintovirasto: kirjaamo.etela@avi.fi

Mikäli koet, että tarvitset lisää tietoa asiasta, sinulla on mahdollisuus kääntyä sosiaali-asiavastaavan (entinen sosiaaliasiamies) puoleen.

Sosiaaliasiavastaavan tehtävänä on, neuvoa asiakasta asiakaslain soveltamiseen liittyvissä asioissa, avustaa muistutusten tekemisessä ja tiedottaa asiakasta asiakkaan oikeuksista.

Päijät-Hämeen sosiaaliasiavastaava päivystää numerossa 03 819 2504 ma, ti ja to klo 9-12 ja ke klo 9-15. asiavastaavat@paijatha.fi

Kaakkois-Suomen 040-728 7313 ma-to pirkko.haikara@socom.fi

Keusote 040-027 7087 ma 12-15, ti-to 9-12 sosiaaliasiamies@sosiaalitaito.fi

turvaposti www.keusote.fi/palveluhakeisto/sosiaaliasiamies

Kujansuuntiella muistutukset käsitellään asianomaisten kesken ja muistutukseen vastaan kirjallisella selvityksellä. Asia pyritään saamaan käsiteltyä ja soviteltua siten, että eri osapuolet löytävät asialle yhteisen ymmärryksen. Muistutuksesta ja annetusta selvityksestä informoidaan aina lapsen vanhempia sekä lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää.

Kujansuussa huolehditaan siitä, että lapsilla on itsellään myös oman sosiaalityöntekijän/sosiaaliohjaajan yhteystiedot.

Asiakkaan osallisuus

Kujansuussa mietitään säännöllisesti keinoja ja menetelmiä, joilla voidaan kehittää ja lisätä lapsen ja vanhemman osallisuuden kokemusta sekä itsemääräämisoikeutta. Kirsi Mäkipää laati lastensuojelun erikoistumisopinnoissa kehittämistyön osallisuuden vahvistamisesta 2020. Tavoitteena on, että lapsi ja/tai vanhemmat pyritään osallistamaan kaikkiin heitä koskeviin päätöksiin ikätason tai muiden mahdollisuuksien sekä lapsen edun puitteissa.

Kujansuuntiella lasta kannustetaan ilmaisemaan rohkeasti mielipiteensä lasta itseään koskevissa asioissa, vaikka se olisi eriävä aikuisten näkökulman kanssa. Työntekijät uskovat, että kuulluksi tuleminen tunteella vahvistetaan lapsen ja aikuisen välistä vuorovaikutus- ja luottamussuhdetta siitä huolimatta, etteivät asiat aina mene lapsen toivomalla tavalla. Yksikössä nähdään, että kun lapsella ja aikuisella on hyvä ja toimiva suhde, se

edistää vastavuoroisuuden toiminnan mahdollisuutta ja tätä kautta antaa entistä paremmin lapselle tunteen osallisuuden kokemuksesta.

Kujansuussa pidetään joka viikko lasten yhteinen kokous (ns. pöytäpalaveri), johon osallistuvat kaikki lapset sekä työvuorossa olevat aikuiset. Palaveria varten on olemassa ns. palaverivihko (lipaston päällä), johon lapset tai aikuiset voivat jo etukäteen kirjata asioita, joita he toivovat seuraavassa palaverissa käsiteltävän. Jokaisesta palaverista tehdään myös muistiinpanot vihkoon asioista, joita palaverissa on suunniteltu yhdessä lasten kanssa.

Lapsen omaohjaajalla on myös oma tehtävänsä toimia oman lapsensa ”äänenä” ja omaohjaaja voikin tehdä arjessa lapsen kanssa omia yksilöllisiä sopimuksia ilmoittamalla niistä muille työntekijöille. Lapsen isommat toiveet ja asiat omaohjaaja huolehtii tuotavaksi henkilöstöpalaveriin käsiteltäväksi.

Henkilökunta pyrkii kuuntelemaan niin lapsen, vanhemman kuin tilaajataholta tulevia mielipiteitä sekä toiveita ja näihin asioihin pyritään löytämään vaihtoehtoisia ratkaisuja tai toimintatapoja.

Yritykselle on valmisteilla sähköinen asiakastyytyväisyys-kysely, tämä on Laura Syrjäsen (YAMK) opinnäytetyö. Kyselyn kehittämisryhmä kokoontui helmikuussa 2024 ja ryhmään osallistuu työntekijöiden lisäksi lapsia Annalan molemmista yksiköistä sekä lasten vanhempia tai muita läheisiä.

6. PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Kujansuun lapsista osa käy koulua Annalassa litin kunnan pienluokassa ja joidenkin lasten koulukäynti toteutuu Kausalan ala- tai yläkoulussa eri tukimuodoin. Tämän lisäksi peruskoulun päättäneet lapset suorittavat ammattiopintoja Lahdessa tai Kouvolassa.

Omaohjaajat sekä muut työntekijät tukevat lapsen koulunkäyntiä tiiviillä yhteistyöllä koulujen ja opettajien kanssa. Kujansuussa asuvat lapset tarvitsevat usein jonkinlaista

erityistä tukea koulunkäyntiä ajatellen ja yhteistyö koulujen kanssa mahdollistaa, että jokaiselle usein löytyy yksilölliset ratkaisut kulloiseenkin tilanteeseen. Koulunkäynnin tukemista on myös se, että työntekijä auttaa lasta tämän läksyissä (varmistaa myös, että ne tullut tehdyksi) sekä varmistaa ja auttaa lasta kokeisiin valmistautumisessa.

Annalan opetusryhmän vastuuopettajana toimii Marko Pulkkinen ja hänet tavoitat numerosta 040 573 8825.

Tavoitteena on, että jokainen lapsi löytäisi itselleen mieluisan harrastuksen tai että hänellä olisi mahdollisuus harrastaa toivomaansa lajia tai asiaa. Harrastaminen opettaa lapselle samalla paljon muitakin elämänhallintaan sekä sosiaalisiin taitoihin sisältyviä asioita.

Elämänhallinnan tärkeimpiä asioita terveydenkin kannalta on saavuttaa normaali vuorokausirytmii sekä riittävä liikunta sekä lepo. Lapset, jotka eivät ole tottuneet liikkumaan tai joilla ei ole esimerkiksi harrastepohjaa tämän suhteen, ovat usein melko haluttomia vapaaehtoiseen liikkumiseen. Kujansuuntiella lapsille pyritään löytämään mieluisia tapoja liikkua yhdessä aikuisen kanssa ja mieluisia lajeja ovat olleet mm. keilaus, kuntosalit ja frisbeegolf. Välillä tehdään yhteisiä kävelyretkiä laavulle tai käydään patikoimassa erilaisissa luontokohteissa.

Lapsille kaverisuhteet ovat tärkeitä ja osa vapaa-ajasta kuluu kavereiden kanssa viettäytystä ajasta. Aikuisille on tärkeää tietää, missä ja kenen kanssa lapsi liikkuu ja lasten ystävät ovat tervetulleita Kujansuuntielle. Lasten kanssa on yhdessä sovittu kaverisuhteisiin, vierailuihin, ulkoiluihin sekä kotiintuloaikoihin liittyvistä asioista ja ne löytyvät hyvän kohtelun suunnitelmasta sekä Kujansuuntien käytänteistä.

Lapsen riittävän levon turvaaminen ei ole aina helppoa ja liian vähäinen yöuni näkyy erityisesti koulutoiminnassa. Kujansuussa lapset harjoittelevat jo melko aikaisessa vaiheessa itseohjautuvuutta puhelimenkäytön suhteen, on tärkeä taito malittaa käydä ajoissa nukkumaan ja laittaa puhelimesta äänet pois, vaikka puhelin lapsella tyynyn vieressä onkin. Silloin kun puhelin häiritsee liiaksi esim. koulunkäyntiä tai lapsen muuta

jaksamista, on aikuisen tehtävä turvata lapsen riittävä uni esimerkiksi siten, että lapsi tuo puhelimen yön ajaksi pois huoneestaan. Yksikössä on yritetty mieltä levottomille lapsille vaihtoehtoisia keinoja nukahtamisen tueksi ja iltasatujen lisäksi käytössä on mm. tapa, että lapsi laittaa puhelimensa kautta mielimusiikkiaan soimaan ja kuuntelee sitä huoneessa olevan kaiuttimen kautta.

Ravitsemus

Kujansuussa ruokalista laaditaan kahdeksi viikoksi eteenpäin ja se on lasten nähtävillä olohuoneeseen mentäessä oikealla.

Kujansuussa lapsilla on erilaisia ruokiin tai ruokailuun liittyviä haasteita ja nämä on pyritty huomioimaan jo ruokalistaa laadittaessa. Haasteena on mm. erilaiset aistiherkkyyden suutuntumassa tai muuten hyvin valikoiva ruokamieltymys. Valmistamme tarvittaessa kasvisruuan ja huomioimme allergiat, uskonnot jne. Välillä on aikoja, jolloin lapset osallistuvat laajemminkin ruokalistan suunnitteluun, mutta jokaisessa listassa on kerran tai kaksi viikossa jonkun lapsen toiveruoka, välillä ruokalistassa on huomioitu jonkun lapsen ruuanlaittovuoro, kotitaloustunnit ja välillä aikuinen päättää, mitä ruokia listassa on. Ruokalistasta vastaava henkilö (Nina Silventoinen ja Marjo Lunkka) huomioivat listaa tehdessä monipuolisuuden lisäksi lasten mieltymykset sekä rajoitteet. Välillä ruokalistassa on myös jokin lapsille niin ei-toivottu ruoka, jotta lapset oppivat kuitenkin maistamaan erilaisia ruokia.

Kujansuuntiellä on sekä arkisin että viikonloppuisin aamupala, lounas, tarvittaessa välipala, päivällinen sekä iltapala. Koulupäivinä lounas syödään yksikössä kunnan kouluruokailun mukaisesti. Ruokailuajat ovat näkyvillä päiväohjelmassa, joka löytyy olohuoneessa olevasta lasten kansiosta.

Kujansuuntien ruuat haetaan 2-3 kertaa viikossa paikallisesta S-marketista tai Kouvolan Prismasta. Kaikki työntekijät osallistuvat ruuan valmistukseen ja kaikilla on suoritettuna hygieniapassi.

Kujansuun yksikön lapsilla on yhdellä varsinaisia ruoka-aineallergioita, muut huomioon otettavat asiat liittyvät enemmän muihin tottumuksiin.

Hygieniäkäytännöt

Lapsia ja nuoria ohjataan päivittäisessä henkilökohtaisessa hygienian hoidossa ja tässä asiassa moni lapsi tarvitsee vielä melko vahvaa aikuisen tukea. Osalle lapsista on sovittu erikseen ns. suihkupäivät esim. kuivaihoisuuden tai muun erityisen asian vuoksi. Isompia lapsia muistutetaan pyykinpesusta ja nuorempien lasten kohdalla aikuiset ovat pyykinhuollossa apuna.

Lapsilla on oman huoneen siivouspäivä kerran viikossa ja tarvittaessa lapsia kannustetaan siistimään huoneen järjestystä myös siivouspäivien välissä. Eri haasteista johtuvista syistä aikuinen on usein lapsen apuna huoneen siistimiseen sisältyvissä asioissa, tarkoitus ei ole kuitenkaan tehdä kaikkea lapsen puolesta vaan olla enemmän auttavana kätenä ja ohjata lasta suoriutumaan tehtävästä itse.

Flunssa- sekä muina influenssa aikoina kiinnitetään erityistä huomiota yleiseen hygieniaan, pintoja puhdistetaan useammin ja lapsia ohjataan hyvään käsihygieniaan.

Covid- 19 on asettanut yksikön uuteen tilanteeseen epidemiakäytänteiden suhteen ja erilaisten toimintaohjeiden merkitys on tullut näkyväksi.

Kujansuuntiellä lapset osallistuvat yleisten tilojen siistimiseen joka toinen viikko siten, että jokaiselle lapselle on osoitettu jokin oma pienehkö askare.

Infektioiden torjunta

Hygieniayhdys henkilön nimi ja yhteystiedot

Kirsi Mäkipää, puh. 040 8422560

Terveyden- ja sairaanhoito

Yksikön lapsilla on käytössään Kausalan terveyskeskuspalvelut ja niihin pääseminen on ollut nopeaa ja sujuvaa. Lapselle tehdään sijoituksen (huostaanoton yhteydessä) lääkärintarkastus ja tämän jälkeen kouluikäisten lasten terveystarkastuksista huolehtii koulu-terveydenhuolto. Lasten rokotukset hoituvat myös kouluterveydenhuollon kautta.

Suurimmalla osalla lapsista on hoitokontakti erikoissairaanhoidon, jossa heidän hoidetaan sekä lääkityksestä vastaa usein lasten- tai nuorisopsykiatrian lääkäri. Muut reseptit ja lääkehoidon seurannat tapahtuvat perusterveydenhuollossa.

Lapsen sairastuessa virka-aikana (tai sairaus vaatii hoitoa) lapsi saa lääkäripalvelut Kausalan terveysasemalta, muina aikoina hoito tapahtuu Päijät-Hämeen keskussairaalan Akuutissa.

Lasten hammashoito tapahtuu Kausalassa ja hampaiden oikomishoito suunnitellaan yhdessä hammashoitolan kanssa. Suunnitelmassa huomioidaan esimerkiksi lapsen jatko-suunnitelmat ja jos esim. lapsi on piakkoin kotiutumassa, hoito siirretään aloitettavaksi lapsen kotikuntaan.

Lasten silmiin liittyvät tarkastukset hoidetaan pääasiassa Lahdessa tai Kouvolassa, mutta tarvittaessa käytetään myös muita yksityisiä silmälääkäreitä tai optikkopalveluja.

Terveystä ja sairaanhoidosta vastaa Nina Silventoinen ja lääkehoidosta vastaavat.

Lääkehoito

Kujansuuntien lääkehoitosuunnitelma on päivitetty kattavasti 2021 vuoden alun aikana ja lääkehoitosuunnitelma on tehty yhteistyössä Kausalan apteekin farmaseutin Heidi Romppasen kanssa. Kujansuuntien lääkehoidosta ja lääkehoitosuunnitelman toteutumisesta vastaa psykiatrian erikoislääkäri Teemu Rissanen ja suunnitelman sekä työntekijöiden todistukset lääkäri on tarkistanut viimeksi keväällä 2024.

Annalan Kasvurengas tekee yhteistyötä Kausalan apteekin kanssa ja apteekin yhteyshenkilönä toimii farmaseutti Heidi Romppainen. Lääkehoidosta vastaavat työntekijät (ja

tarvittaessa muut apteekissa asioivat) saavat lääkehoitoon sekä erityisesti uusiin lääkkeisiin liittyvää informaatiota. Annalan lääkehoitoon liittyvää konsultointia tarjoaa sairaanhoitaja Anu Jaskari, joka tekee yhteistyötä lääkehoidosta vastaavien työntekijöiden kanssa ja käy yksikössä tarvittaessa.

Kaikki työntekijät sitoutuvat noudattamaan lääkehoitosuunnitelmassa olevia asioita ja työntekijät myös kuittaavat lukeneensa ja ymmärtäneensä päivitetyn lääkehoitosuunnitelman.

Kujansuuntiella kaikilla työntekijöillä (myös sijaisilla) tulee olla käytynä lääkehoidon toteuttamiseen vaadittavat kurssit, Kujansuuntiella tämä tarkoittaa vähintään lääkehoidon teorian, lääkelaskennan, pkv-lääkkeiden, psyykkisten sairauksien sekä kivun lääkehoidon kurseja. Työntekijät ovat antaneet osaamisestaan myös käytännön näytön, ja tämän jälkeen työnantajan edustaja on myöntänyt heille luvan toteuttaa lääkehoitoa työntekijän pohjakoulutuksen mukaisesti lääkärin allekirjoittaman luvan turvin.

Kujansuuntien lääkehoidosta vastaavat Johanna Rekola sekä Kimmo Purtilo.

Suurin osa yksikön työntekijöistä ovat uusineet ensiapukurssin (EA1) vuoden 2023 syksyn aikana ja kaksi työntekijää on päivittänyt kurssin 2022.

Kehittämisenäkökulmasta Kujansuuntielle on pyritty löytämään sairaanhoitaja amk ja tämä huomioidaan tulevissa mahdollisissa rekrytoinneissa.

7 ASIAKASTURVALLISUUS

Henkilöstö

Kujansuuntien yksikössä on riittävästi asianmukaisesti koulutettua henkilökuntaa, hoito- ja kasvatustyössä työskentelee seitsemän (7) vakituista ohjaajaa sekä tuntityöntekijöitä. Henkilökunnassa on 2024 alkaessa kaksi mies- ja viisi naistryöntekijää. Tuntityöntekijät ovat lapsille tuttuja ja turvallisia aikuisia, lapsille vieraita ihmisiä emme vuoroissa resurssina käytä.

Kujansuuntiella viidellä työntekijällä on vähintään ammattikorkeakoulutasoinen tutkinto, ja loppuilla työntekijöillä koulutuksena on lähihoitaja. Työntekijät osallistuvat vuosittain myös erilaisiin täydennyskoulutuksiin.

Annalassa on pitkäaikaista henkilökuntaa ja Kujansuuntiella vaihtuvuutta on ollut vähän. Mahdollisten uusien rekrytoinnissa käytetään yleistä työpaikkailmoittelua sekä hyödyntämällä mahdollisia omia kontakteja. Kujansuuntie mahdollistaa myös opiskelijoiden harjoittelujaksoja ja myös tätä kautta voi löytyä uusia sopivia tulevia työntekijöitä.

Kaikilta työntekijöiltä tarkistetaan koulu- sekä työtodistukset kelpoisuuden varmistamiseksi. Sosiaali- ja terveysalan koulutusten käyneet tulee olla myös rekisteröityneitä rekisteriin. Uuden johtajan aloittaessa työt syyskuussa 2018 kaikki työntekijät toimittivat uudet rikosrekisteriotteet ja ne on tarkastettu. Uuden työntekijän tai opiskelijan aloittaessa työt Kujansuuntiella hänen on myös toimitettava rikosrekisteriote nähtäväksi sekä sitouduttava noudattamaan salassapitoa allekirjoittamalla vaitiolovelvollisuus sopimus.

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta

Annalan uusi perehdytyskansio on valmistunut syksyllä 2021 ja sen toteutti opinnäytetyönään Marjo Lunkka.

Työhön perehdyttäminen on tärkeä ja laaja tehtävä uuden työntekijän aloittaessa työt Kujansuussa. Uusi perehdytyskansio ja sen sisältö tulee olla jokaisen työntekijän sisäistäminen ja kansion valmistuttua kaikki työntekijät kuittaavat ns. lukulistaan nimensä sen jälkeen, kun hän on tutustunut kansioon.

Uusia työntekijöitä varten kansiossa on perehdytyslista, jonka avulla varmistetaan, että uuden työntekijän kanssa on käyty läpi kaikki perehdytyksen eri osa-alueet. Uuden työntekijän tai opiskelijan perehdyttämisestä huolehtii koko työyhteisö, mutta viime kädessä vastuu asianmukaisesta perehdyttämisestä on yksikön esimiehellä.

Perehdytyskansiota tulee päivittää säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa, mutta myös sen myötä, kun siellä mainittuihin asioihin tulee muutoksia, jotain poistuu tai tulee uutta. Perehdytyskansion päivittämisestä vastaavat Nina Silventoinen sekä Kirsi Mäkipää.

Henkilökunnan osaamista pyritään vahvistamaan ja ylläpitämään eri menetelmin. Työntekijöitä kannustetaan osallistumaan erilaisiin lisä- ja täydennyskoulutuksiin sekä heidän omien mielenkiinnon kohteiden mutta myös yrityksen omat tarpeet huomioon ottaen. Kirsi Mäkipää on laatinut koulutussuunnitelman vuodelle 2024 ja suunnitelma täydentyy myös mahdollisten uusien koulutusten myötä.

Työntekijöiden kanssa käydään kehityskeskustelu (2024 syksyllä) ja myös tässä keskustelussa voi nousta esiin yhteinen ajatus tarpeellisesta lisäkoulutuksesta.

Kujansuussa on työntekijöille järjestetty työnohjaus kerran kuukaudessa, työnohjauksesta vastaa työnohjaaja Pirjo Niemi-Järvinen. Työnohjaaja on pyritty valikoimaan siitä näkökulmasta, että hänellä olisi taitoa ohjata työntekijöitä työyhteisöön liittyvien asioiden ohella lapsiin liittyvien haasteiden kanssa.

Yksikössä on työntekijöiden sairauspoissaoloja melko vähän ja niitä seurataan yhdessä työterveyshuollon kanssa. Annalan työterveyshuollon järjestää Pihlajalinna.

Johtajalla on suuri halu panostaa ja tukea työntekijöiden hyvinvointia. Tätä pyritään toteuttamaan mm. pyrkimällä huomioimaan työntekijöiden yksilölliset toiveet työvuorosuunnittelussa, antamalla käyttöön liikunta- ja kulttuuriseteleitä, työsuhteiden parantamiseksi sekä yleisesti kuuntelemalla työntekijöiden ajatuksia sekä toiveita työolosuhteisiin liittyvissä asioissa.

Annalassa on nimetty luottamusmies (Jarno Tossavainen) sekä työsuojeluvaltuutettu (Reijo Askolin), jotka osallistuvat näihin suunnattuihin koulutuksiin.

Johtaja sekä yksiköiden vastuuhenkilöt kokoontuvat kerran kuukaudessa tavoitteenaan muiden arkisten asioiden ohella kehittää eri menetelmiä työntekijöiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Annalan työhyvinvointisuunnitelma on päivitetty alkuvuodesta 2024. Työntekijöille tehdään vuosittain psykososiaalisia kuormitustekijöitä koskeva kysely.

Toimitilat

Kujansuuntiella jokaisella lapsella on oma huone ja huoneet saavat olla ns. lapsen näköisiä, kunhan siellä ei säilytetä näkyvillä mitään sopimatonta kuten päihteisiin liittyvää materiaalia. Jokaisella lapsella on huoneessaan vähintään sänky, kirjoituspöytä, vaatekaappi, lipasto tai hylly.

Kujansuussa halutaan ajatella, että huone edustaa lapsen omaa paikkaa ja persoonallisuutta, eivätkä aikuiset puutu liiallisesti siihen, miltä huone kenties näyttää ulkopuolisen silmin.

Kujansuuntien yksikkö on tavallinen yksikerroksinen omakotitalo. Kiinteistössä on lapsia ajatellen kuusi makuuhuonetta, yksi yksikön huoneista sijaitsee talon ns. ulkorakennuksessa. Lasten huoneiden lisäksi talossa on olohuone, keittiö, toimisto, kaksi wc, sauna ja suihkutilat.

Koska kiinteistö on yksikerroksinen, tapahtuu kaikki toiminta ns. kuuloetäisyydellä toisistaan. Toimiston äänieristetty ovi toimii tarvittaessa suojana keskusteluille, jotka tulee käydä yksityisesti.

Kujansuuntien yksiköstä puuttuu selkeä ja rauhallinen neuvottelutila ja tarvittaessa ne pidetään koululuokassa tai Ravitien yksikössä.

8 ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN

Lapsen tiedot sekä päivittäiset raportoinnit kirjataan Nappula- järjestelmään. Kirjaamisessa pyritään kiinnittämään huomiota hyvään ja asialliseen dokumentointiin huomioimalla sinne kirjattavan asian sisältö sekä kieliasu. Henkilökuntaa pyritään ohjaamaan rakenteelliseen kirjaamistapaan ja tätä varten työntekijöille on tehty kansio, josta löytyy hyvän kirjaamisen kurssin opetusmateriaali. Jokainen työntekijä kuittaa lukeneensa materiaalin.

Kirjaamista tulee toteuttaa myös yhdessä lapsen kanssa niin päivittäisessä raportoinnissa kuin kuukausikoosteen laatimisessa.

Lapsen tiedot Nappulassa on turvattu ns. kolmen lukon periaatteella. Tietokone sijaitsee lukitussa toimistossa ja tietokoneelle on olemassa salasana ja tämän lisäksi jokaisella työntekijällä on henkilökohtaiset kirjautumistunnukset. Lapset paperit säilytetään toimistossa lukollisessa kaapissa. Kujansuun työntekijät käsittelevät ainoastaan Kujansuun lasten tietoja. Mikäli työntekijä katsoo toisen yksikön lapsen tietoja, järjestelmä tiedustelee tähän syytä ja työntekijä kirjaa syyn, miksi hänen tarvitsee päästä tämän lapsen tietoihin.

Sijoituksen päättyessä kaikki lapsen tiedot hävitetään. Nappulasta kerätään lasta koskevat asiakirjat ja ne lähetetään lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle. Päijät-Hämeestä tulleiden sijoitusten kohdalla tämä onnistuu sähköisellä tiedonsiirrolla ja muille ne lähetetään paperisena versiona. Tämän jälkeen lapsen tiedot poistetaan välittömästi Nappulasta. Lapsen muut paperit (jotka eivät jää lapselle itselleen) toimitetaan myös sosiaalityöntekijälle.

Kaikki työntekijät ovat allekirjoittaneet salassapitosopimuksen. Tämä lomake on uusittu vuoden 2021 alussa, sillä siihen on lisätty sosiaalista mediaa koskeva kohta. Uudet työntekijät sekä opiskelijat kirjoittavat sopimuksen heti työsuhteen alkaessa.

Tiedonkulku muiden lapsen palvelukokonaisuuteen kuuluvien tahojen kanssa toimii henkilökohtaisilla tapaamisilla, puhelimitse, kirjeitse sekä sähköisesti Päijät-Hämeen osalta (esim. kuukausikoosteet).

Kujansuuntien tietosuojavastaavana toimii:

Kirsi Mäkipää, kirsi.makipaa@annalankasvurengas.fi

9 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA

Omavalvontaan sisältyvien asioiden toteutumisesta vastaa hoito- ja kasvatusta vastaava Nina Silventoinen yhdessä johtajan Kirsi Mäkipään kanssa. Omavalvontaan liittyviä asioita tarkastellaan ja arvioidaan myös kuukausittain esimiesten välisessä yhteisessä tapaamisessa, jossa mukana ovat molempien yksiköiden esimiehet.

Suunnitelma tarkastetaan kokonaisuudessaan kerran vuodessa, mutta sitä tulee päivittää sitä mukaa, kun jokin asia vaatii täydennystä tai korjaamista. Vuosittaisen päivityksen jälkeen jokainen työntekijä kuittaa suunnitelman luetuksi ja ymmärretyksi ja siihen liittyvistä asioista keskustellaan henkilökuntapalaverissa.

Omavalvontasuunnitelman päivittämisestä vastaa Nina Silventoinen sekä Kirsi Mäkipää. Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön vastuhenkilö Nina Silventoinen.

Paikka ja päiväys Kausala 31.5.2024

Kirsi Mäkipää, johtaja

Nina Silventoinen, hoito- ja kasvatusta vastaava